

AMERIŠKI SLOVENEC

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI.

GESLO: ZA VERO IN NAROD — ZA PRAVICO IN RESNICO — OD BOJA DO ZMAGE!
GLASILO S. K. DELAVSTVA — DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU — IN S. P. DR. SV. MOHORJA V CHICAGO.

ŠTEV. (No.) 143.

CHICAGO, ILL., ČETRTEK 11. SEPTEMBRA — THURSDAY, SEPTEMBER, 11, 1924.

LETNIK XXXIII.

Amerikanci se izkrkali v Šanghaju.

ZAVEZNIKI SO IZKRCALI SKUPNO 1100 MOŽ, DA PROTEKTIRAJO INTERESE TUJEMCEV NA KITAJSKEM. — POGANJANJA MED NAPADALCI IN BRANITELJI ŠANGHAJA. — PEKINGSKA VLADA V NEVARNOSTI.

Šanghaj, Kitajsko. — Ker se bojni obroč vedno bolj zožuje okrog mesta Šanghaj in kjer so interesi inozemcev v tej bojni pokrajini v nevarnosti, so se ameriški, angleški, italijanski in japonski poveljniki tamkaj nahajajočih se bojnih ladij sporazumeli in so izkrcali skupno 1100 mož, katerih naloga je čuvati interese inozemcev na Kitajskem.

Ameriške ladje so izkrcale 250 vojakov pomorščakov. Angleške ladje so izkrcale 360 mož, italijanske ladje 100 in japonske ladje 400 mož. V ustju reke Hwangpu, ki deli mesto Šanghaj od Woosunga se nahaja nad 20 zavezniških bojnih ladij, katerih naloga je sprejeti na krov umikajoče inozemce iz pokrajin, kjer divja vojna za posest Šanghaja med vladnimi in Kiangsuvimi četami.

Silno deževje, ki je trajalo celi večerjšni dan je ustavilo bojevanje na celi črti v pokrajini Čekijang. Branitelj mesta Šanghaja general Ho Fenglin je baje stavil ponudbo, da prepusti mesto vladnim četam brez vsakega boja za svoto 2 milijona dolarjev in garancijo, da se ne bo prizadalo braniteljem mesta ničesar žalega radi tega slučaja.

Zavezniški poslaniki so poslali včeraj ponovno noto Pekingški vladi, kakor tudi vsem bojujočim se poveljnikom, da takoj upostavijo nevtralnno zono ob reki Hwangpu, da se da na ta način prost izid inozemcem po imenovanju reki iz notranjega dela dežele. Odgovora na noto še ni.

Pekingska vlada je v nevarnosti, kakor oemnjajo zadnja poročila. Pritisk generala Čanga iz Mandžurije bo najbolj katastrofalno učinkoval proti vladi. Čang bo baje podpiran od boljševikov kot se poročila iz verodostojnih virov. Za slučaj, da bodo imeli vmes svoje prste boljševiki bo skoro gotovo, da bodo zavezniški intervenirali v Kitajski spor. Anglija in Japonska mislite na skupno intervencijo. Amerika pa zaenkrat najbrže ne misli na drugo, kakor na protekcijo svojih podanikov na Kitajskem.

Včeraj je bil aretiran poročevalec čičaškega lista Daily News od Čangovih vojakov, ko je jemal slike odhajajočih čet na vojno. Po par urnem zaporu je bil na posebni apel izpuščen na prosto.

Cela rabuka postaja jako čudna. Nihče še ne more ugibati, kako se bodo te čudne razmere razvile na Kitajskem.

Vodja črnecev za Davisa.
William H. Lewis, črne, ki je bil skozi 30 let pristaša republikanske stranke, se je sedaj preseljal k demokratski. Lewis je izdal reklamacijo vsebujočo 1.500 besedi, v kateri pove, da je zapustil republikance, vsied njih prijaznosti do Klanov.

SIRITE "A. S. IN EDINOST"

PONOVLJENI NAPAD NA McDONALDA.

Sovražniki delavskega premijera delavni.

Iz Londona prihaja poročilo, da je triumf, katerega je bil premier McDonald deležen na londonski konferenci o reparacijskem načrtu ekspertov, — uničen. Uničen v plamenu nesoglasja, ki je bil zareteten na zborovanju lige narodov v Ženevi.

Na povratku iz londonske konference je našel, da so njegovi politični nasprotniki konzervativci in liberalci na delu, da ga vržejo, čim se zbere parlament, kar bo konec tega meseca.

Njegovi politični sovražniki ki so iskali gradiva in niso prezrli nobene malenkosti kar bi pomagalo njihovim nakanam, strmoglaviti delavskega premijera, tako tudi iščejo vzroka v temu, da je preveč prijazen napram Rusiji.

Iz londonske konference je odšel kot zmagovalček, a sedaj pa ima pred seboj novo — sovražno fronto.

DUGI POSKUSNI POLET ZR-3

V drugem poskusnem poletu zračne ladje je bilo 80 oseb.

Friedrichshafen, Nemčija. Poročevalec, ki se je nahajal na drugem poskusnem poletu zračne ladje ZR-3, katera je namenjena vladi Zdr. držav, poroča sledeče:

Ob zvokih godbe smo se dvignili s zračno ladjo ZR-3 na njenem drugem poskusnem poletu. Kmalu smo videli spodaj stoječe ljudi — enake mravljam. Takoj nato smo pa prišli nad oblake, ki so zakrili pogled na Friedrichshafen in jezero. Naša smer je bila severo-vzhodno proti Münihu.

Ladja se je prav na lahko zibala, kabine so bile gorke in komodne, kakor na jahtah, zibalo se pa je veliko prijetneje, kakor pa na morju. Bilo nas je 30 gostov, ki smo prvi poskusili novo sredstvo prekooceanskega potovanja. V teku treh let, po zahtevu Dr. Eckenerja, bo ustanovljena redna prekooceanska služba s zračnimi ladjami, tipa ZR-3.

Vseh potnikov skupaj s častniki in mehanikarji nas je bilo 80.

Cincinnati, O. — Edward Higgins, trgovski potnik, bi se imel poročiti s Miss Ruth Chambers, kateri se je pa premislil in se eno uro pred poroko v svoji sobi obesil. Nobeden njegovih prijateljev nemore dati najmanjšega pojasnila, zakaj je to storil.

RAZNE VESTI.

— Maricopa, Ariz. — Od tukaj poročajo, da je vlak The Golden State Limited št. 102 vozeč v vzhodno smer zavozil v jarek, kjer je bil en železničar ubit, potnikom se pa ni nič zgodilo.

— Paris. — V državi Georgia se boji proti sovjetskemu režimu še nadaljuje. Poročilo tudi pravi, da je že več oddelkov rdeče armade se pridružilo upornikom, kateri imajo tudi v svojih rokah celi okraj Gori.

— Chicago, Ill. — Simon Rubel, star 70 let, bivši trgovec, je bil najden v kopalni sobi mrtve. Omračil se mu je um, nakar si je pogнал kroglo v glavo.

— Williamstown, N. Y. — Sheriff Vincent je aretiral Marcus J. Geroya na podlagi obdolžitve, da je on pisal grozilno pismo vlašškemu princu, ki se nahaja v Ameriki. Geroy je priznal, da je pisal in je rekel, da bi že rad videl, da bi bilo konec cesarstva Vel. Britanije.

— Hammond, Ind. — Brunswick hotel, ki je stal na vzhodni meji Hammond, Ind., je popolnoma uničil požar. Tukaj so se dogajale razne orgije bogatašev iz Chicago. Škoda se ceni na \$15.000.

— Washington. — Sied Zerdecheno, kateri je prišel v Ameriko in se izdal za vladarja Kurdestana, je bil po naročilu asistenta delavskega tajnika White, deportiran.

— Philadelphia. — Joseph Cirotti, vice prezident South Philadelphia državne banke se je zgrudil mrtve na tla. Banka, ki jo je vodil je nehala posloovati, ljudje, ki so imeli prihranke tam hranjene se niso mogli potolažiti radi izgube, dasi je Cirotti zatrjeval, da on stoji dober s svojim premoženjem, katero je vredno \$100.000. Ko je ljudstvo izvedelo o njegovi smrti, je večina njih kletke molilo poleg trupla in obžalovalo, da so tako surovo postopali, kar je bilo vzrok nagle smrti.

— Paris. — Trideset naseljenikov iz Poljske je bilo aretiranih v Antverpnu, ki so hoteli priti v Ameriko s ponarejenimi potnimi listi. Ameriški konzul Donald Bigelow, je organiziral pogon na izdevalce ponarejenih potnih listov.

— Wilmington, N. C. — Tukaj je strela udarila v skladišče Standart Oil Co., nakar je nastal požar in uničil nad en milijon galonov petroleja.

— New York. — V New Yorku je 1.000.000 šolobveznih otrok. Med temi obiskuje 120.000 višje šole.

MORILCA OBSOJENA V DOSMRTNO JEČO.

Sedela bosta v jolietški kaznilišnici do smrti. (?)

CHICAGO, ILL. — Sodnik John R. Caverly je včeraj ob pol 10. uri izrekel obsodbo na morilcema 14. letnega dečka Robert Franksa, ki se je glasila v dosmrtno ječo. To se je deloma že pričakovalo poprej, kjer morilca, Leopold in Loeb sta imela izborne zagovornike. Obširneje poročilo sledi prihodnjic.

POLITIČNI GLASOVI.

Republikanci zmagujejo. Davisu se tla majoje.

Portland, Me. — Iz poročil od 593. okrožij posnemamo, da je bilo oddanih za guvernerja 136.648 glasov za Brewster (rep.) in 103.273 za Pattangalla, (dem.) Slednji je priznal svoj poraz. Tako je bil republikanec O. Brewster, izvoljen za guvernerja z večino 35.000 glasov. Poročilo pravi, da že več let ni bila država Maine tako zadovoljiva za republikance, kakor sedaj. To daje veliko upanja Coolidgeu in Dawesu.

Denver, Colo. John W. Davis, je prišel v bojni opremi v skalnato gorovje, dobil pa je nedostopen teren Klanov in La Follettejevih pristašev. Umaknil se je za par dni v samoto, da bo s podvojeno močjo se vrnil in s svojim govorom se rešil ako se bo kaj dalo.

Washington. — Gibanje progresivcev je zavzelo stališče, katero je spravilo republikance v resno premišljevanje, kako bi se otrsli tega njim tako nevarnega tekmeca. La Follette je s situacijo prav zadovoljen, rekel je, ne pretiravam ako rečem, da je danes naše gibanje enako s Coolidgeom v gotovem oziru pa še na boljsem.

KONVENCIJA J. S. K. J.

V ponedeljek 8. sept. se je pričela v Lorain, Ohio. dvajseta redna konvencija Jugoslovanske Katoliške Jednote, ki ima svoj sedež na Ely. Minn. Konvencija ima za rešiti jako važna pereča vprašanja, ki se tičejo bodočnosti imenovane Jednote. Eno izmed glavnih vprašanj je združenje z S. N. P. J. Ker pa je članstvo te Jednote poslalo preudarne in razsodne zastopnike na konvencijo v Lorain, je pričakovati, da bodo glede tega vprašanja ukrenili kar najboljše za članstvo in bodočnost Jednote. Mi zbrano delegacijo J. S. K. J. najprizrečneje pozdravljamo in ji želimo obilo uspeha!

NOVICE IZ CHICAŠKE OKOLICE.

V bližini Des Plaines so suhaški agenti v nedeljo zvečer obiskali dva občestna resorta. Aretirali so oba lastnika in zaplenili veliko množino pristnega piva in žganja. Robert E. O'Callahan, lastnik enega teh resortov je imel skrito pijačo za tako zvano slepo steno, katero so pa agenti zavohali. Drugi lastnik, Charles G. Mauth, je imel skrito žganje v steklenkah v krušnih skrinjah, kar pa tudi ni bilo zadosti skrito spretnim agentom. Pohod se je izvršil na zahtevo prebivalcev v Des Plaines.

Dalje je bilo 48 oseb obojega spola aretiranih v Blue Island, obdolženi so prostitucije.

Policija postaje Irwing Park, je obiskala štiri sumljive resorte v Albany Park, in zaplenila veliko množino prepovedane pijače.

Na 4450 N. Kedzie, ave., je tudi policija zaplenila množino opojne pijače in aretirala lastnika Robert Grace.

Jugoslavije.

TRDNA VLADA. — RADIČ ZA VLADO. — TRETJA LETOŠNJA NESREČA NA TRIGLAVU. — IZPRED SODIŠČA. — DRUGE ZANIMIVE VESTI.

Trdna vlada.

Vlada je podala na skupščinski seji svojo deklaracijo. Od kar živimo v naši državi, še nobena vlada ni podala tako jasne in v duhu ljudskih želj zasnovane izjave, kakor sedanja vlada. Vlada ni podala obširne deklaracije, ni v njej obeležila podrobnosti, pač pa je jasno povedala smernice, po katerih hoče vladati. Po dolgi dobi nezakonsitosti, nasilstev, korupcije in gole strankarske vladne politike si je vsakdo naravnost oddahnil, ko je slišal v vladni deklaraciji povsem drugo muziko, dolgo pričakovano, pa do sedaj ne še izrečeno. Zavest, da je sedanja vlada ljudska in parlamentarna vlada, se jasno izraža v njeni deklaraciji. Povdaranje parlamentarizma, prej teptanega, potrebne politike spora zuma med tremi državotvornimi narodi, korektnost državne uprave, iz katere naj izkine zgolj strankarska politika in korupcija, ki se bo iztrebila, če treba, z drakonskimi ukrepi, poenostavljenost in izenačenje davkov, povdarek, da je treba pospešiti resnično samoupravo, odločna napoved, da se bo pobijalo vsako nasilstvo in uveljavil zakon, ter napoved najnujnejših neodložljivih zakonov, ter rešenja grehov prejšnjega režima, vse to je pomirilo razdražene živce cele javnosti.

Iz vseh pokrajin so prihajala poročila, kako se ljudstvo veseli novega, poštenega režima ter ga pozdravlja.

Radič za vlado.

Radič izgleda mnogo bolje, kakor pred svojim odhodom v tujino. V dolgem nad eno uro trajajočem razgovoru je govoril s poročevalcem o razmerah v Rusiji in o naših notranjih političnih odnosih. Radič je izjavil, da je v tujini v glavnem izvrševal naloge HRSS, ter obveščal tujino o hrvatskem vprašanju, o interesih cele naše države kakor tudi celega Balkana. Od hrvatskega vprašanja ni nikdar ločil slovenskega. Glede politike v novem političnem kurzu v Jugoslaviji se je izrazil, d o svojih poslancev zahteva, da glasujejo v Belgradu za vladno deklaracijo, ker išče ta vlada potov za sporazum na parlamentarnih principih in ker je proti korupciji. Zda je Pašić odšel in tega se ljudje veselijo, ker mislijo da je zda vse končano. Toda ni. Biti moramo oprezní, da se "stari vampir zopet ne povampirí."

Tretja letošnja nesreča na Triglavu.

Dovje, 15. avgusta. Danes, 15. avgusta, so našli ljubljanski Skalaši na severni triglavskisteni ponesrečenega Dr. Klementa Juga. Pred tednom je šel v Aljažev Dom v Vratih, odkoder je hodil zabijati kline v triglavsko severno steno (100 metrov) z namenom, da bo naredil novo pot in sicer desno od srede severne stene navpično proti

Bambergovi poti, kjer je jako huda strmina. Bolj na desno se je pred dvema leti ponesrečil abiturijent Emanuel Kusy-Dubrav. V ponedeljek je šel tretjič s kladivom in 7 klini gori, zvečer ga ni bilo nazaj v Aljažev Dom. V sredo pride oskrbnik to povedat v Mojstrano. Nemudoma gre rešilna ekspedicija. — Mojstranci, pozneje še Jeseničani in Ljubljanci, — iskat ponesrečenca. — Danes, 15. avg. opoldne, izvem, da so ga našli mrtvega v steni. Hotel Rabič ga je svaril, naj ne zabija klinov sam, ampak naj vzame seboj kakega tovariša za slučaj, če si n. pr. zlomi nogo, pa odgovoril je mladi pogumni doktor, Gorican, da on pleza previdno, spremljevalec pa bi ga v par dneh zapustil.

Pomenljivo je, kaj sem govoril o Dr. Klem. Jugu in njegovih predzmrnih turah z Janako Mlakarjem, ko je le-ta prišel pred 14 dnevi iz Vel. Kleka k meni v družbi s Cilenškom. Janko je rekel: "Jaz ne poznam osebnost mladega Dr. Juga, berem pa v "Plan. Vestniku" spise njegovih plezalnih tur. Jaka, zapomni si, on se bo kmalu ubil."

Podpisani pristavim svoje osebno mnenje: "Omne nimum nocet" — ne pretiravati, — vse kar je prav. To naj bi veljalo tudi pri turistiki.

Dr. Jug je iz Solkana. Studirar je v Italiji in v Parizu. Zadanje tri tedne je bil v Aljaževem Domu, od koder je delal plezalne ture čez Cmir, Stenar, Suhi plaz, Nastaljek, Špik itd. — V triglavsko steno je sedaj zabijal kline in po svoji poti delal iz kamena piramide, da zaznamuje svojo pot. Padel je iz velike višine, ker je glava vsa razbita in truplo zelo poškodovano. — V mraku so ga pripeljali na Dovje v mrtvašnico.

Jakob Aljaž.

(Dalje na 4. strani.)

DENARNE POŠILJATVE V JUGOSLAVIJO, ITALIJO, AVSTRIJO, ITD.

Naša banka ima svoje lastne zveze s pošto in zanesljivimi bankami v starem kraju in naše pošiljke so dostavljene prejemniku na dom ali na zadnjo pošto točno in brez vsakega dodatka.

Naše cene za pošiljke v dinarjih in lirah so bile včeraj sledeče:

Skupno s posredstvom:	
500 — Din	\$ 7.10
1,000 — Din	\$ 13.85
2,500 — Din	\$ 34.50
5,000 — Din	\$ 68.50
10,000 — Din	\$ 136.00
100 — Lir	\$ 5.15
200 — Lir	\$ 9.95
500 — Lir	\$ 24.00
1,000 — Lir	\$ 46.75

Pri pošiljstvih nad 10,000 Din. i nad 2,000 Lir poseben popust.

Ker se cena denarja čestokrat menja, dostikrat docela nepričakovno, je absolutno nemogoče določiti cene vnaprej. Zato se pošiljke na kažejo po cenah onega dne, ko m. sprejmemo denar.

DOLARJE POŠILJAMO MI TUDI V JUGOSLAVIJO IN SICER PO POŠTI KAKOR TUDI BRZOJAV.

NO.
Vse pošiljke naslovite na—SLOVENSKO BANKO
ZAKRAJŠEK & ČEŠAREK
70—9th AVE, NEW YORK, CITY

AMERIKANSKI SLOVENE
Prvi in najstarejši slovenski katoliški list v Ameriki. Amerikanski Slovenec ustanovljen leta 1891. Edinost leta 1914.
The first and the oldest Slovenian Catholic Newspaper in America. Amerikanski Slovenec established 1891. Edinost 1914. Izhaja vsaki torek, sredo, četrtek in petek. — Issued every Tuesday, Wednesday, Thursday and Friday.
— PUBLISHED BY: —
Edinost Publishing Company
1849 — West 22nd Street, Chicago, Ill.
Telephone: Canal 0098.

Cene oglasov na zahtevo. Advertising rates on application.

NAROČNINA:	Za Zedinjene države za celo leto	\$4.00
	Za Zedinjene države za pol leta	\$2.00
	Za Chicago, Kanado in Evropo za celo leto	\$4.75
	Za Chicago, Kanado in Evropo za pol leta	\$2.50
SUBSCRIPTION:	For United States per year	\$4.00
	For United States per half year	\$2.00
	For Chicago, Canada and Europe per year	\$4.75
	For Chicago, Canada and Europe per half year	\$2.50

"Entered as second class matter June 27, 1924, at the post office at Chicago, Illinois under the Act of March 3 1879."

Kdo laže, zavija in se poslužuje najnesramnejše taktike?

Laž, zavijanje in druga taka podla sredstva so zadnje reči, ki se jih v polemiki zviti in do kraja nesramni hinavski liberalni klevetniki poslužujejo pri znanem švigašvagar-skemu Saksarjevemu listu Glas Narobe. Voda jim teče v grlo in pogin jim preti, kajti naše ljudstvo, če tudi je bilo že v veliki večini zaslepljeno po brezvercih, liberalcih Saksarjevca tipa, je jelo izpregledovati in končno je skozi megleno obzorje uzrlo svetlo resnico. Da se je na tem obzorju megla razpršila, in da sedaj gleda narod z jasnim pogledom na to resnico je zasluga v največji meri ravno našega lista, ki nosi na svojem praporju napis: **za resnico in pravico — od boja do zmage!** Po tem geslu je junaka vodil svoj boj, dokler ni v tem ljutem boju iztrgal hinavsko masko iz obraza raznih Saksarjevih švigašvagarjev, ki naš ubogi slovenski narod s svojimi lažmi in zavijanji zavajajo in mu trosijo peska v oči že nad dolgih 30. let. To pa seveda ni prijetno za te klevetnike, da morajo sedaj na stara leta dajati odgovor za svoje umazano delo. Zato se zvijajo v tem smrtnem boju, kakor škorpion, ki sika, a v obupnem položaju sam sebe piči, da ne podleže živ svojim zasledovalcem. Tako liberalni klevetniki pri Glas Narobe sikajo te dni in že uvidevajo, da so zgubili igro, kajti pri njej so se posluževali največjih laži, zavijanji in najbolj podlih sredstev.

Da pa te ljudi pokažemo širši slovenski javnosti, kako veliki hinavci da so, kako podlih sredstev se znajo posluževati proti vsakemu, ki se postavi proti njihovu nesramnemu delu v boj za resnico in pravico, bom navedel temeljite dokaze, ki bodo marsikateremu temeljito odprli oči, in svetli žarki resnice bodo še svetlejši in z večjo močjo posijali na obzorje, kjer nesramne zapite in prodane duše v uredništvu Glas Narobe uganjajo in izvajajo svojo najpodlejšo in najbolj nesramno politiko, ki jo pomni zgodovina slovenskega žurnalizma.

Prodaneč trčeni urednik Glas Narobe je človek tiste ga hinavskega kalibra, ki laže očitno človeku v obraz, in nazadnje se svečano priveri pri vseh mrtvih in živih, da je govoril najčistejšo resnico. Taktika v laganju znanih ciganskih korenin Brajdičev in Hodorovičev, je neznatna, proti taktiki tega časnikaškega lažnjivega falota.

Ali se spominjate dragi čitatelji, da je še nedolgo tega, ko je urednik Glas Narobe zapisal to le: da je pripravljen takoj odložiti pero, ako se mu dokaže, da je kdaj napadal vero?

Sedaj pa poslušajte: Z dne 24. januarja 1924. je naš list, tedaj še samo Edinost prinesel uradni protest dr. Najsv. Imena podpisan po predsedniku Anton Žagar in tajniku Metod Končan iz New Yorka, v katerem protestu je celo društvo najodločneje protestiralo proti nedostojni in žaljivi pisavi Gl. Narobe v zadevah sv. vere, katoliške Cerkve, papeža in duhovnikov. To se gotovo čitatelji še spominjajo.

Sedaj pa vprašamo: Ali so šli člani newyorškega dr. Najsv. Imena protestirati in svoj protest objaviti, kar tjavendan? Morda brez vzroka? Ne! Velik vzrok so imeli in ta vzrok je, ker je nesramni list Gl. Narobe napadal njih duhovnika, vero in cerkev. In spričo tega pa pride hinavski urednik pred javnost pa pozivlja: **kdor mi more dokazati, da sem kdaj vero napadal tedaj takoj odložim pero.** Spri-

čo temu dejstvu človek ne more drugega, kakor reči:

Ali je še kje na svetu tak podel hinavec, kakor je trčeni urednik nesramnega lista Gl. Narobe? — Med Brajdiči in Hodoroviči ga iščete zastoj! Ni lep ta odgovor, a za takega hinavskega falota je pravilen in na mestu!

Kdo se ne spominja, kako je umazani list Gl. Narobe se obregoval v slov redovnice, ki so začele po zadnji vojni prihajati v Ameriko. Se ne spominjate, ki ga je radi te umazanosti prijel v Ave Maria slovenski duhovnik Rev. Rant iz Minn.?

Ely, Minn.
Dragi Elyčani zdravi ostani-te,
Podam vam hvaležno roko;
Na Vas pa nikol ne pozabim,
Če ravno od Vas daleč proč bom.

Ob slovesu se vam dragi rojaki še enkrat najlepše zahvalim za vsa obilna naročila, katere sem sprejel od Vas. Pokazali ste zopet v polni meri, kako se zavedate, da je velevažen za nas katoliški tisek. Žalostne posledice čitanja brezverskega časopisja, se živo vidijo pri naših sorojcih, veliko njih je popolnoma odpadlo od verskih načel. Ravno to dejstvo naj nas spodbuja, da bomo s podvojen močjo in poštrevnostjo delali za katoliški tisek.

O Vaši globoki vernosti dragi rojaki sem imel tudi priložnost prepričati se v nedeljo, ko ste kljub dežju pri obeh opraviilih napolnili Vašo prostorno in prijazno cerkvico. Vsa čast vam!

Omenim naj še, kako blagodejen vtis je napravila na mene bujno rastoča razna zeleňjava in cvetlice na vrtovih okoli Vaših prijaznih hišic, najboljša priča pridnih rok Vaših gospodinj.

Zahvaliti se moram tukaj dvema uglednima družinama, ki sta toliko pripomogli za naš tisek v Vaši naselbini, to sta Mr. J. Otrin in Mr. V. Maren. Bog plačaj obilno za trud in gostoljubnost. Mr. Otrin me je s svojo karo kljub pozni uri zapeljal še v sosedno naselbino Souden, kjer sva pa našla našo navdušeno zastopnico Frances Lovshin pri počitku, a vendar nas je nad vse ljubeznivo sprejela in nam postregla. Drugi dan sva se z omenjeno zastopnico takoj podala na delo, ki pa ni bilo težavno. V malo kateri naselbini naročniki tako redno plačujejo, kakor ravno v Soudan. Imel sem tudi priliko obiskati našega mnogoletnega naročnika gosp. Ignaca Korelc, ki se ni ustrašil tudi to pot agitacije za nove naročnike, pri čemur sva imela lep uspeh, za kar se mu na tem mestu toplo zahvaljujem. Še enkrat vsem dobrotnikom Bog plačaj.

S pozdravom
Frank Kurnik, zast.
Chicago, Ill.

V Chicagu smo postali kar nekako tiho na dramatičnem polju. Pred par leti smo ime-

li v naši naselbini skoro vsako nedeljo skozi dramatsko sezono kako igro in ne brez uspeha. Vsakokrat so ljudje napolnili dvorano, kjerkoli smo igrali. Letos pa se prav malo čuje o kakih igrah, da si bi letos lažje kot druga leta kaj priredili v ta namen. Letos je že več novih moči, naši mladi fantje, so dobri igralci, prav tako tudi dekle-ta. Treba jih je le skupaj spraviti in reprezentirali bodo morda najboljšo dramatično moč, vsaj v Chicagu.

Kot sem čital te dni, je knjigarna Edinost prejela več novih iger, ki zgedajo vsaj po naslovih jako zanimive. Zato dramatikarji malo več zanjmanja za stvar. Večeri se daljšajo, časa bo za učenje in vežbanje dovolj. Stopimo skupaj in naredimo svoj program za letošnjo sezono.

Pozdrav vsem ljubiteljem dramatike.

Prijatelj dramatike.

Kansas City, Kansas.

Cenjeni gosp. urednik lista A. Slov. in Edinosti: — V prvi vrsti se vam moram zahvaliti, da ste sprejeli moj zadnji dopis. Ker pa takrat še nisem imel točnega poročila od vseh dohodkov našega cerkvenega banketa, zato Vas prosim, da isto sedaj priobčite.

Banket fare sv. Družine je prav izvrstno izpadel, kar je ponos nas vseh faranov, ker kaj takega si nismo pričakovali.

Čistega dobička je prišlo za stari dolg cerkve \$3,800.00, tako da je bil ves dolg poplačan in je še ostalo v gotovini čez \$2,100.00 za novo cerkev. Da je financijelno tako dobro izpadlo gre v prvi vrsti hvala vsem našim vrlim društvom, da so toliko prispevali. Tukaj navedem vsa naša cenjena društva, ki so pripomogla do tako lepega vspeha.

Kranjsko Slovensko Podporno Društvo "Triglav"	\$ 515.00
Društvo Sv. Petra in Pavla štev. 38 KSKJ.	\$ 412.00
Društvo sv. Veronike štev. 115 KSKJ.	\$ 200.00
isto dr. za novo cerkev	\$ 206.00
Društvo Vitezi sv. Jurija štev. 49 JSKJ.	\$ 25.00
Društvo Prečistega Spočetja Marije Device štev. 160 KSKJ.	\$ 10.00
Društva skupno	\$1368.00

peščenem jeziku, ki je mohl v reko in vedel je tja svojo tovarišico.

Ko sta se približala zemeljski ožini, ki je vezala pesek s suho zemljo, so se razširile njiju nozdrvi in pomikala sta se le previdno naprej. Vonj ju je obvestil, da je sovražnik blizu.

V tem trenutku sta opazila velikega risa, ki je bil zasedel ožino in se široko vlegel na prehod. Trije jezevci, ki niso mogli naprej, so se zvili v krogle in kazali na vse strani svoje bodice. Kuna, ki se je nahajala v istem položaju, je boječe mrmrala proti risu, ki je, zapazivši Kazana in volkuljo Sivko, dvignil ušesa in ju pozorno motril.

Volkulja Sivka je vsa divja pozabila, da je slepa, in hotela se je zakaditi v sovraž-

Tako dragi mi rojaki in rojakinje, tukaj vam je dokaz, kako plemenita so dela naših vrlih slovenskih katoliških društev, katere so bila vselej v vsaki slovenski naselbini začetek naših farnih cerkev šol in drugega napredka za slovenski narod v Ameriki. Zato raj je za priporočati vsakemu Slovencu in Slovenki, da pristopi k tem prekoristnim društvom, ki skrbje za telesni in duševni blagor svojih članov, kjer ste varni s zavarovalnino in če potrkna na duri koščena smrt, ste lahko brez skrbi, kajti ona Vas ne bo dobila nepripravljene, ker naša dična društva strogo pazi, da naši člani verske dolžnosti točno izpolnjujejo. Rojaki, ki še niste pri društvu, pristopite k nam, da se ne bo zgodilo kakor se je že večkrat, da je kateri rojakov umrl, ki ni bil pri društvu in je bilo treba pobirati miloščino, da se ga dostojno pokopuje. Kaj pa za uboge vdove in otroke, ki so ostali brez vsake pomoči. Zatorej naša dobro katoliška društva Vas kličejo pridružite se tudi Vi z nami naše matere slovenske katoliške jednote Vas z veseljem pričakujejo in zagotavljajo, da so že marsikatero solzo izbrisale in jih še vsaki dan vdovam in sirotam brišejo. Zatorej čas je kratek, že se oblača in obzorju našega mučnega življenja, naj ne bo nihče prepozen, pristopite k prekoristnemu slov. kat. dr.

Dragi rojaki li vidite napredek, ki smo ga dosegli v naši mali naselbini v Kansas City, Kans., kjer je komaj nad 100 slovenskih družin. V fari sv. Družine smo si postavili krasni spomenik na čast Bogu in sv. Družini, tako da je lahko ponosen vsak Slovenec in Slovenka v tem mestu tudi pred drugimi narodnostmi. In zakaj pa tudi ne. Glejte v teku 15. letih smo si postavili lično cerkvico in krasno šolo, katero obiskuje nad 100 nežnih otrok, kjer se poleg angleškega uče tudi našega milega slovenskega jezika, s katerim se jim vcepi lepar ljubezni in spoštovanja do svojega naroda. Podučujejo se v sveti veri, kar je tudi največja potreba za njih mlado življenje. S časom bodo tudi oni steber naše cerkve. Srce človeku poskoči, ko vidi nežne otroke, ki se tako lepo vedejo v cerkvi, kar gre vsa čast častitim sestram učiteljicam, katere so se odpovedale posvetnim častem in v selju, samo, da zamorejo s tem bolj služiti Bogu samemu. Dolžnost starišev je, da podučijo svoje otroke, kako morajo spoštovati in ljubiti č. s. učiteljice. Za želebi bi bilo, da bi vsi slovenski stariši kjer je le prilika pošiljali svoje otroke v katoliške šole.

Tukaj imate krasno župnišče, cerkveno dvorano in poleg tega imate kupljeno novo zemljišče za novo cerkev, ki je res v najlepšem kraju, da boste tako rekoč v sredini mesta in to je vse skupaj vredno \$100.000, kar je vse plačano, tako da je popolno. (Daleje na 3. strani.)

se bo začela velika bitka in prituhnila se je čisto k tlom. Jezevci so pa žalostno bevskali, kot mali otroci, ki se silno boje in še bolj so dvigali kivšku svoje bodice.

V oblakih dima, ki so postajali vedno bolj gosti, se je ris potuhnil na treh, kakor storijo mačke, njegov zadek pa je bil pripravljen za skok.

Kazan se je začel sukati okoli njega, prav na lahko, kot ne bi imel nobene teže, in ris se je vrtel na mestu, ne manj živahno in naglo. Bila sta oem čevljev vsakebi.

Ris se je prvi kot krogla zaletel na svojega nasprotnika, a Kazan se je umaknil s skokom v stran. Prestregel je sunek z ramo in ker je bil bolj težak kot ris, ga sunek niti pretresel ni. Velika mačka je

Kakšno logiko poznajo socialisti? — Hm, dobro! Njih logika zahteva za socialiste vse — druge naj pa vrag vzame, če hoče! — Trockij n. pr. vedno pridiguje za razoroževanje — sam pa oborožuje ruske mušike in jih preganja, kakor kozle po raznih vojaških manevrih itd. In naš oča na Lawndale, ki se pišejo za nekakega Zafkrnika so tudi take nature, za enakost, bratstvo in druge take lepo doneče fraze, kar dežujejo iz njihovih rdečih ust. — Kadar pa pride, da se to tudi v dejanju pokaže, kot n. pr. ko so slovenski trpini premogariji v W. Va. in po Penna. stavkali in skoro od lakote onemagovali, je stari oča glasoval, da se jim naj ne da niti facka iz milijonskega fonda. — In ko je hotel znani Tone kandidirati za urednika rdečega lajbžurnala, so oča za pet pokazali rdečo ljubezen v dejanju. Tako je treba znati, kdor hoče tolčiti orehe na glavi članstva! Pa naj še kdo reče, da jih oča ne znajo!

Najzanimivejši potniški opisi bodo sedaj iz raznih potovanj po zraku. Jaz bi enkrat rad čital spis "iz mojega potovanja po zraku," ki ga je naredil Peter Zgaga iz dvorane na osmi cesti v N. Y., v kateri mu je nekoč, kakor mi poroča prijatelj iz New Yorka zavrela kri. Da se je dvignil ni bilo treba nobenega gasolina, pač pa so mu to vožnjo po zraku iz dvorane poskrbele močne roke nekaterih newyorških mož, ki so povzročile, da se je Peter brezplačno zapeljal po zraku iz dvorane. Kako je pristal na kopno ve Peter seveda najbolj sam, ker vzelo ga je baje precej časa, da se je postavil na svoje opotekajoče tace.

Dokaz, kako socializem osreči človeka s svojimi tako "praktičnimi" in "edino osrečujočimi" nauki, je menda dovolj velik in večji, ni treba iskati, kakor je slučaj Proletarčeve zastopnice. Oh, kako "srečnega" človeka narediš ti "blaženi" socializem!

Geslo socialistov na Lawndale je: kar je tvoje je tudi moje, kar je moje, je pa samo moje! Tako bomo delili socialisti, pravijo oča Zafkrnik. Vsi tisti, ki nimajo ničesar za izgubiti, ampak samo za pričakovati, bodo gotovo pristopili z največjim veseljem v to "čedno" in zelo "praktično" kompanijo. Čestitamo!

Tisti, ki ženitovanje dobro in temeljito premisli, je navadno precej časa samec.

Daj dobro mero, kadar posojuješ, pa boš dobil tudi dobro mero vrnjeno.

Kdor dobre zglede daje, temu se kredit daje.

odletela v zrak s svojimi dvajsetimi kot britva ostrimi kremplji in težko padla na tla, moleč šape narazen. Kazan je izkoristil prednost trenutka in ne da bi izgubil časa, se je zaletel v risov tilnik.

Tudi volkulja Sivka je naskočila za Kazanom. Vjela je s svojimi čeljusti eno zadnjih risovih šap. Kost je počila. Ris, ki ga je dvojna teža tiščala na tla, se je brezupno skušal oprostiti. Vlekel je seboj Kazana in Sivko, ki sta ga pa k sreči še o pravem času izpustila, in padel na enega jezevcev, ki so ležali tu. Stotina strašnih bodic se mu je zadržila v telo. Blazen od bolečin in tuleč kot obseden je zbežal, se vrgel v ogenj in izginil v dimu.

(Daleje.)

James Oliver Curwood:

KAZAN, VOLČJI PES.

(Kanadski roman.)

Sedaj je bilo mogoče čuti votlo tulenje požara. Jeleni, severni jeleni, damjeki in karibuiji so se metali v vodo, preplavali tok in brez vsakega truda prihajali na nasprotno obrežje. Velik črn medved spremljan od dveh malih, ki so se le še s težavo vlekli naprej, je storil isto in mladiča sta mu sledila. Kazan ga je divje gledal in cvilil je proti volkulji Sivki, ki se pa ni hotela ganiti.

Druge živali iz Wilda, ki so se bale vode kot ona in niso hotele ali niso znale plavati, so pribežale na ozki in ploski peščen pas, ki se je malo bolj

spodaj raztegal v reko.

Bil je tu velik debel jezevec, mala vitka kuna in na stotine podlasic, ki so se stiskale na pesku kot podgane. Njih ostri klci so se glasili neprestano.

Mnogo lisic je tudi prihitelo. Preplašene so iskale drevesa, ki bi ga bil veter položil preko reke, toda ta je bila preširoka. Tudi rodni bratje volkulje Sivke so bili tu in se niso upali preplavati reke.

Kazan se je stisnil k Sivki. Voda je kar tekla od njega in sopihal je na glas, napol udušen od vročine in dima. Razumel je, da je edina rešitev na

J. M. Trunk:

PODOBE IZ NARAVE.

3. Poezija gora. (Dalje.)

Ali poznaš gore? Mogoče, da jih. Smelo trdim, da pozna le malo ljudi vsaj nekaj tega, kar nudijo gore skrbnemu opazovalcu. Morda si sin planin in rad kreneš po gorskih cestah in stezah preko prelazov na strme vrhove. Imaš tudi odprto oko. Ali vidiš vsega? Ali si obiskal vse samotne jarke in skrite kote, kamor še ni prodrla omika? Ali si korakal čez tisočletne snežnike in lezel čez ledenike in snežne puščave? Ako še nisi bil v kraljestvu večnega ledu in snega med gorami, poznaš gore bore malo, ker še nisi stopil v čudovito svetišče, ki se svobodno dviga do modrega neba. Tu šele je pravi planinski svet, tu ti zašumi na uho skrivnosten glas, da se zgrudiš pred Onim, ki je v tem planinskem svetu utelešil svoje misli, tu šele je planinska poezija doma. Znani Tschuddi piše o švicarskih velikanih: "Dežela polna čara in bajnega krasu se lesketa šele nad zadnjim zelenim trakom, šele nad širokimi, rjavimi stenami, tiha in resna, kakor smrt, vznesena in veličastna, kakor krasota Večnega. Tukaj se stikata zemlja in nebo, tukaj človek in njegova narava ne najde več obstanka. Ponosnega vladarja sveta se loti v tem kraju čut popolne onemoglosti, le nekaj ur, le nekaj korakov sme bivati med temi največjimi čudesi sveta."

Vsaka skrivnost človeka mika. Pa bi nas ne vleklo na gore, med ta skrivnostni svet?

Nad mano na gori je svobodni dom, iskal ga in našel bliz neba le bom.

Na svobodni gori ni zemeljskih nadlog; nad mano, pod mano, krog mene je Bog.

Gore ne vzbujajo le naše domišljije. Sanjamo o gorah in o gorskem svetu. To še ni vse. Nad gorami se tudi radujemo, veselimo. Človek si želi sreče, hrepeni po njej. Kje je sreča dom? Vsaj zdi se mu, da na gorah. Telo se nekako iznebi telesnih spon; duh vzleti svobodno "brez zemskih nadlog." Srečni, prosti, svobodni smo... radostno vzklknemo, pojemo. Vsi gorjanci vriskajo. Umevno! Na gorah je zrak čist, krepilen. Prsa se nam širi; lažje dihamo, ne čutimo več peze okrogne telesa, kakor v ravnini. Telesno se poživimo. Pa se poživimo s telesom tudi duh. Duh je, ki se dviga ob velikanskih

utisih s telesom v višave. Čutimo se proste nadlog vsakdanjega življenja. V gorski samotni ni spon, ni težav; za nekaj časa pozabimo, da smo navezani na potrebe vsakdanjosti. Nehote se nam vrine misel, da je na gori svoboda doma. Pod nami v dolini je reva, so spon, skrbi, nadloge, tu jih ni, tu je doma sreča, tu si postavimo dom, tu so nebesa.

Pod velikim tukaj Bogom, breztesni bit želim, čiste sape sred med krogom menim, da na neb živim... A le sanjamo o sreči, saj je san življenje naše. Hrepnimo sicer potem srečnem sanju in bi ga radi vedno uživali, kakor izraža to tudi pesnik, ki kope:

Oj, prijazne ve višine, potlej naj ne pridem z vas. Na planine, na planine dokler dan mi še je čas... a za vedno na gori ne moremo bivati. Komaj smo dospeli na višave in začeli sanjati o sreči, že se je treba vrniti nazaj v nižave, nazaj v življenje polno vsakdanjih bridkosti in nadlog. Nekaj nam pa le ostane po vsakem poletu na sinje vrhove: spomin. Lepo je bilo, srečni smo bili vsaj nekaj časa, zopet poletimo gor, zopet bomo veselili. Gore nas dvigajo, dajejo pogum v vsakdanji borbi. Pisatelj Lo rinser meni:

"Gore nas dvigajo. Kažipoti so ob stezah, ki vodijo na višave, kjer stoluje Vsemogočni. Njih nebrojni vrhovi ki kipe kvišku na vseh koncih široke zemlje, pojejo neprestano nam pesem: "Sursum corda — kvišku srca" tako mogočno, kakor je mogočno njih skalovje. Od pristopnega, gorskega pastirčaka do vedeželjnega učenjaka, ki preiskuje njih pojave, odgovarjajo vsi enoglasno: "Habemus ad Dominum — imamo jih pri Gospodu"... Celovevernika zgrabijo gore Kameniti jezik gor je pač tako silovit in glasan, da se mu nihče ne more ustavi kakor se nihče ne ustavi neznanski sili gorskega plazua."

Kažipoti so gore. Bog sam jih je postavil. Človek se muči, da bi posnemal Najvišjega. Postavlja v dolinah kažipota, neznatna seve, kakor je neznaten sam, a značilna Vsaki cerkvi prizida stolp, cerkve postavlja na holme, hribe, celo na visoke gore. Ali ni slovenska domovina znana širom sveta po svojih svetistihih na hribih in gorah kjer "cerkve bele se blišče?" Ali nimajo baš Slovenci menda najvišje svetistihe v Evropi na Kredarici pod Triglavom? In slovenska cerkev sv. Jože-

fa v Leadvillu v državi Colorado, dasi ni ravno vrh gore, je menda, 3050 metrov visoko, najvišja župna cerkev na vsem svetu.

Cerkvica vrho gore, cerkvica bela. Vsak dan pozdravlja te duša vesela.

In kjer verno srce ni moglo postaviti cerkve, tam je zasedlo znak spasenja — sv. Križ. Mnogo goških velikanih kinča to znamenje, železno ali kamenito, da se združuje glas dvojne pesmi: orjaške, kamenite gorskega velikana in nežne, mile sv. Križa.

4. Zakaj na gore?

Visoko vrh planin stojim, v veselju rajskem tu živim; tam dol ljudje prebivajo, veselje redko uživajo. Prid vrh planin, nižave sin

Pridi vrh planin, ne samo telesno, tudi z dušo in s srcem da gledaš kras, ki ga je postavil tu sam Stvarnik zemlje in slišiš slavošpev, večno himno, ki jo pevajo sinje planine leto in dan.

Omenil sem že, da se Slovenci kljub vsi krasoti divnih gor vendar ne moremo ponašati z onim veličastnim planinskim svetom, ki se odpira šele tam, kjer vlada večni sneg in se blišče v jasnem solnčnem žaru ledeniki. Na našem domačem velikanu, Triglavu, je prostor preomejen, da bi se mogel razviti divni gorski svet v vsem svojem obsegu; v manjši obliki se nam pa nudi tudi tu.

Kjer se začne pas večnega snega in ledu, se docela izpremeni že itak veličastni gorski značaj. Nekaj nepopisnega je v tem ledenem kraljestvu. Nehote se potnik ustavi in le z nekim strahom prestopi prag tega sveta. Rastlinstvo pojenja; le nekaj mahov pokriva tla. Posamezni lišaji se jekleno oklepajo tal in temnih sten, kakor bi se bali, da jih burja ne odnese. Zaman išče oko kakega cvetu. Ni ga nikjer. Tu ni spomladi, tu je le en letni čas — zima leto in dan. Živalskega življenja zapaziš bore malo. Ni zavetja, ni hrane, ni udob-

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Centenim naročnikom in vsem drugim rojakom po nekaterih naselbinah v državi Illinois naznanjamo, da jih bo te dni obiskal naš potovalni zastopnik **Mr. Frank Kurrik**, ki je pooblaščen pobirati naročnino in razno naročila za naš list in list Ave Maria. Rojakom ga toplo priporočamo, da mu pomagajo širiti katoliške liste in prosimo, da mu gredo vsestransko na roko.

Uprava Amer. Slov. in Ed. in Ave Maria.

nosti. Vse je mrzlo, prazno, pusto, grozno. Tupatam se ti morda posreči, da zapaziš posameznega kralja alpskih višav, orla ali gologlavega plešivca, ki plava nad prepadi ali odpočiva od dolgega izleta v daljave na kaki čeri. Morda splaši tvoj korak tudi kako divjo kozo, ki jo bliskovito kakor gorski piš udere med pečine, a niti ti gorski prebivalci si ne izberejo teh krajev za svoja navadna stanovanja. Vihar zanese sem večasih kakega metulja; a peruta so mu strta. Izmed žuželk najdeš tu le kosca in čudovito ledeniško bolho. Mogoče da ti zadoni na uho krik gorskih krokarjev, ali da srfota kak gorski jereb ter izgine zopet med strašnimi stenami. Mogoče. A vsi ti redki pojavi rastlinskega in živalskega življenja le nekako pomnožujejo čut strašne tišine in samote, ki vlada v kraljestvu nebrzdanih naravnih sil.

Črne, široke stene, med katerimi se razprostirajo doline, napolnjene z večnim ledom, veličastni, široki razpokani ledeniki z navpičnimi prepadi, nepregledna laberja, razdrapane čeri, ponosni grebeni, ki menjavajo s snegom pokritimi kupolami, gole sakle in suho prodje; vse to tvori mrtev, mrzel otrpjen svet, ki pa ravno radi te izredne posebnosti mogočno vpliva na človeka. Ker tu ni spomladi ne deža, ne solnčne toplote, se človeku zdi, kakor bi iz teh krajev izginila vsa miloba in bi tu vladala železna strogost. V nekem oziru se človek ne moti, kajti v višini 3000 metrov se prične kraljestvo neizprosnih naravnih moči.

Pol tele, pol raca.

Italijanski listi poročajo, da je neka krava v Crespinu poleg Verone povrgla tele ne navadne vrste. Tele je imelo račji vrat in prsi so mu bile pokrite s puhom. Tele je kmalu poginilo in so ga poslali v Bologno na medicinsko fakulteto, da ga pripravijo za tamšnjo vseučiliško zbirko.

ZA ROŽE

telefonirajte 65

Chicago Carnation Co.

407 Jefferson Street
Joliet, Illinois.

GOLJUFIVI POSNETKI V VSEM.

Angleške oblasti bodo pripravile goljufivo umetniško razstavo v Londonu z namenom da dokažejo ameriškim in drugim turistom razliko med resnično pristnimi umetniškimi deli in goljufivimi posnetki. Goljufi se najdejo v vseh panogah umetniške, znanstva in industrije. Tudi na polju zdravništva je vse polno takih goljufov. Ljudstvu se priporočajo razna goljufiva "grenka vina." Ampak razlika med pristnim Trinerjevim zdravilno grenkim vinom in goljufivim posnetkom je velikanska: Trinerjevo zdravilno grenko vino pomaga gotovo in hitro, medtem ko goljufivo zdravilo ne pomaga in še celo škodi. Trinerjevo zdravilno grenko vino nima para v slučajih želodčnih neredov. Mr. George Scena nam je pisal iz Lintona Ind. 23. julija: "Želim se pohvalno izraziti o Trinerjevem zdravilno grenkim vinu. Isto je v resnici dober graditelj zdravja in vsi v družini ga radi jemljemo."

Ali znate, kako hitro umoriti muhe in komarje? Poškropite z Trinerjevim Fli-Gassom! Če vaš lekarnar ali trgovec nima Trinerjevih zdravil v zalogi, pišite na Joseph Triner Company, Chicago, Ill.

IZ SLOV. NASELBIN.

(Nadaljevanje s 2. strani)
ma brez dolga, poleg tega pa še čez \$2,100 v cerkveni blagajni. Lahko ste ponosni in se postavite pred celo javnostjo v Ameriki. In to doseči je bilo mogoče le s tem, da ste bili v slogi in se je tukaj izkazal pregovor, da sloga jači in nesloga tlači. Zato ne pozabite tudi tega pregovora ki pravi: "Zrno do zrna pogača, kamen na kamen palača." Ako bomo za naprej tako složni, nam bo mogoče priti do nove cerkve, posamezniku to ni mogoče. Kakor se sliši bomo začeli prihodnjo spomlad že zidati. Vsa čast gre za napredek v naši fari, našemu č. g. župniku John Peršetu. On je v resnici veliko storil za napredek iste.

Ker se vsaki narod rad drži bolj skupaj, tako tudi mi Slovenci, zato je priporočljivo, da bi si vsaki Slovenec, ki namerava kupiti svoje zemljišče, kupil isto v bližini naše farne cerkve. Bilo bi to v splošno korist, tako bi imeli otroci priložnost obiskati katoliško šolo, drugače se pa vse porazgubi med tujim narodom in zanemarja svoje verske dolžnosti. Rojaki premislite to in vpoštevajte, kupujte zemljišča v bližini farne cerkve in šole.

NB. Zadnjič je bilo pomotoma izpuščeno, kar se danes popravlja, da je imel govor za dr. Vitezi sv. Jurija štev. 49, JSKJ naš ugledni faran Karol Smrekar.

S pozdravom
Matt. Papich, poročevalec.

Iz kaznilnice v Lipoglavu

je pobegnil 32-letni elektrotehnik Remigij Zardi, doma iz Pulja, ki je bil z dnem 17. maja z razsodbo zagrebškega sodnega stola obsojen radi po-

LOUIS STRITAR

2018 WEST 21st PLACE

Prevaža pohištva — premo — les — in vse kar spada — prevažalno obrt. Pokličite ga po telefonu!

Phone Roosevelt: 8221

Phone: Randolph 6095—R.

CLOVER DAIRY CO.

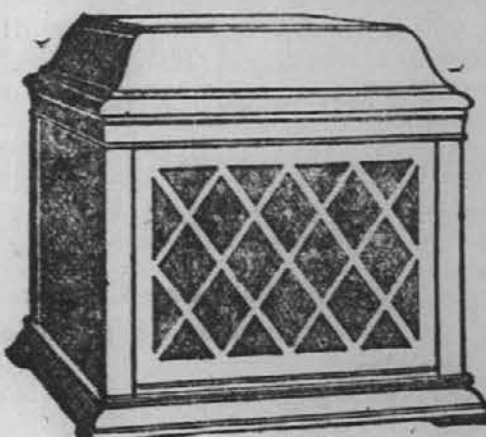
MEGLICH & ANDOLEK

Priporočava gospodinjam svojo moderno urejeno mlekarino. Mleko razvažamo vsaki dan na dom točno in zanesljivo. Pri nas dobite tudi vedno najboljšo smetano, sirovo maslo, itd.

Rojaki podpirajte svoja rojaka!

1003 — East 64th Street, CLEVELAND, OHIO.

ELY, MINNESOTA

GRAMOFONI

so pri zabavah kakor naša. Vam odslužijo pri domačih zabavah, kakor vsak godec.

Ako .ga še nimate v Vaši hiši, pridite v našo trgovino, ki jih imamo v zalogi in oglejte si jih. Imamo vsakovrstne slovenske in angleške plošče.

POLEG DRUGEGA imamo v zalogi vsakovrstno blago za šivilje. — Vsakovrstne narejene obleke, za žene, dekleta, male deklice in otroke.

IMAMO veliko izbero moških oblek, močne trpežne hlače in cele obleke za na delo. Vsakovrstne srajce za praznike in za na delo. — Raznovrstno spodnjo obleko. — Klobuke in kape in vse druge potrebščine, ki spadajo v trgovino z mešanim blagom.

TRPEŽNE in močne čevlje za praznike in za na delo. Kakor tudi galoše, "over shoes" za mrzlo vreme, dobite pri nas vsake vrste.

GROCERIJU imamo v zalogi vedno najboljšo, zakar se posebno priporočamo našim gospodinjam.

Pridite in prepričajte se!

Slogar Bros.

ELY, MINNESOTA.

Phone: 104

Tekom vašega življenja

V vsakem važnem momentu bodete spoznali in cenili ugodnosti zveze z močno in sigurno banko, in zato se z zaupanjem obračajte na nas. Pošteni zanesljivi in postrežljivi uradniki vam bodo postregli pri:

Vlaganju denarja,

Kupovanju prvih hipotek (morgidž),

Potovanju v staro domovino,

Pošiljanju denarja v Jugoslavijo in druge kraje,

Kupovanju državnih, županskih, mestnih in obrtnih bondov,

Dviganju posojil za nakup domov in zavarovanje istih itd.,

Zapuščinskih poslih, nasledstvu, kakor tudi pri vseh ostalih bančnih poslih, ki jih nam poverite.

KASPAR AMERICAN STATE BANK

1900 BLUE ISLAND AVE.,

CHICAGO, ILL.

Glavnica in prebitek \$2,000,000.

VARNA BANKA ZA VLOŽITI VAŠ DENAR.

Imovina \$20,000,000

PEGAM IN LAMBERGAR

POVEST.

Spisal Dr. Fr. Detela.

VI.

Al' ste še tistih besedi,
Kakor ste jih dozdej bili?
N. ps.

Ko so bili Ogri 9. novembra 1456. v Belem gradu posekali poslednjega grofa celjskega, se je oglasil za bogato dedščino cesar Friderik in kmalu za njim Ladislav Posmrtnik, kralj ogrski in češki.

A kako težko se odpove človek gospodovanju, če se mu je enkrat privadil, to je izkusila vdova grofa Urha, kneginja Katarina. Bila je v najboljših letih in se čutila dušno in telesno sposobno za vladanje. A njena moč je bila bolj navidezna nego resnična; zakaj vse vojstvo je bilo v rokah Jana Vitovca Grebenskega. Slepo so bili vdani vojniki držovitemu in previdnemu poveljniku, ki ga še ni bila ugnala nobena sila, ne omamila nobena sreča, ki jim je bil že tolikokrat pokazal pot k zmagi. Tako je bil pravzaprav Vitovec gospodar celjskim posadkam, ki so branile premnoge kraje po Avstrijskem, Stajerskem, Koroškem, Kranjskem, Ogrskem in Hrvaškem. To pa je bila velika neprikljaka za vladatelja, ki ni bila posebna prijateljica Vitovcu. Odnekad je je kneginja pisano gledala osornega vojaka, ki ščuje in zapleta ljubljene soproga v neprestane vojne, in vedno in vedno je izkušala omajati njegov vpliv, toda zaman; zakaj grof Ureh je znal ceniti svojega poveljnika. Za vse te spletke pa je dobro vedel Vitovec. Čakal je prilike, da vrne milo za drago. Zdaj se je ponudila in Vitovec jo je porabil. Ko ga je namreč pozvala kneginja vdova, da se ji pokori in priše zvestobo, je odvrnil, da nima ona ničesar več zapovedovati, ker je pravi dedič cesar, on pa zastopnik celjske grofije. Samooblastno se je jel dogovarjati s cesarjem in mu izročil vsa mesta, ki so bila zastavljena celjskim vladarjem. To ravnanje oblastnega podložnika je kneginjo, užaljeno in potrt po toliki nesreči, neizrečeno razdražilo. A kaj se je menil za to Vitovec! Saj je vedel, da mu nasprotnica kneginja ne more nič škodovati, cesar pa jako lahko koristi. Cesarja se je torej držal in ga povabil v Celje, da se mu poklonijo novi podložniki; cesar pa ga je povzdignil v barona Sternberškega in se na-

potil, ko je skopnel sneg, iz Gradca v novo grofijo. Sredi meseca suša so se mu že poklanjali v Slovenski Bistrici in 24. suša je došel v Celje. On in njegovi svetovalci so ostali v mestu, dvesto cesarskih konjkov pa je zasedlo grad nad mestom, ki ga jim je bil izročil Vitovec, ne da bi bil koga vprašal. Kaj so pomagali kneginji ostri ugovori, kaj vsa jeza, kaj zvestoba maloštevilnih pristašev, ki so ji trdili, da je ona postavna naslednica rajnemu grofu, in ji smelo namigavali, da naj kljub cesarju in Vitovcu zasede prestol! Kadar je prevdarjala svoje in nasprotnikove moči, je spaznala v svojo bridkost, da bi bilo to početje brezumno. Cesarju vendar ni odpustila, da se je bil začel pogajati z Vitovcem; najhuje razsrdena pa je bila na Vitovca, in polnila ji je ponosno dušo vroča želja, da se maščuje nad njim ter poniža njegovo oholost. Vdala se je na videz v svojo usodo in sprejela spodobno cesarja, ki je izkušal z vsakovrstnim odlikovanjem potolažiti njeno žalost.

Za Vitovca pa so se začele stvari obračati neugodno. Pričele so se obravnave med kneginjo in cesarjem, proti volji Vitovca, ki je menil, da gre v tej stvari njemu prva in zadnja beseda. A cesar in njegovi svetovalci, ki so se hoteli rešiti vse izlepa, niso bili tega mnenja in presedala jim je Vitovčeva mogočnost. In ko se je ponudil ta po dobrih prijateljih kneginji za zastopnika, ga je ona nakratko zavrnila in pooblastila svojega tajnika, doktorja Lenarta, potem priorja Gregorja iz Gornjega grada in komornika, barona Vajdo. Naravno, da se je jezil baron Vitovec, ki je bil vaju, da ga je smatralo vse za najpotrebnejšega moža v Celju. Zdaj pa se mu je namigavalo od mnogih strani, da se bode prebilo brez njega, in pri cesarskem obedu sta sedela pooblaščenca kneginje Katarine poleg cesarja, baron Vitovec pa na koncu mize. "Ta nehvaležnost" ga je živo spekla, ker je bil preverjen, da se velikanske njegove usluge še niso zadosti poplačale, in se bal, da se ne bode doplačalo nič več. Sklenil je pokazati zopet svojo važnost; da bode pa to le tedaj možno, če se cesar in kneginja ne pogodita, to je uvidel Treba je bilo torej ovreti pogajanje. A kako? Cesarju je odveč, kneginji preseda; kje bi zastavil? Spoznal je, da je ravnal napačno, ko je tako hudo razžalil kneginjo. Kako bi se to popravilo? S kako prav veliko uslugo. Znana mu je bila onemogla častihlepnost kneginje vdove, in na to je oprl naklep. Priskočil bode na pomoč kneginji, šibkejši stranki, sam od sebe, da se zravna jo sile. Kneginja mu bode odpustila, in on bode zopet odločeval, pritiskal zdaj na eno, zdaj na drugo stran in varoval svojo korist. Kakor rekel, tako storil. Poročal je gospod Vitovec z mečem in se jel potezati za kneginjo, kakor da bi se ne bilo nič zgodilo med njima. A dokler je postopal le zasebno, so se jezili cesarski svetovalci natiem; ko pa se je začel mešati v obravnave in zavlačevati dogovore, so sklenili, da se iznebe sitnega mešetarja; in kar ni šlo izlepa, je moralo iti izgrda.

Nekega dne, ko so se bili sešli zopet odposlanci cesarjevi, dva brata Ungnada in Ureh, škof krški, s pooblaščenca celjskimi, je priročljaj meni nič, tebi nič tudi gospod Vitovec. Po prijaznih pozdravih otvori škof Ureh zborovanje s tem, da pozove pooblaščenca, da naj prebere vsak svoje pooblastilo. Vitovec je obsedel, ko je prišla vrsta nanj.

"In čegav pooblaščenec ste Vi, gospod baron?" je vprašal škof. Vitovec je molčal, v nadi, da se oglasi zanj kdo izmed celjskih zastopnikov, katerim je bil že pomagal o mnogih prilikah; a prior je gledal v svoje listine in doktor Lenart je zmignil zlorad z rameni.

"Čegav pooblaščenec ste, gospod baron?" je ponovil škof.

"Čigav!" je vzkliknil Vitovec in kri mu je zalila lica. "Sam svoj, za Boga!" in udaril je z mečem ob tla. A na noge je skočil Janez Ungnad in za njim njegov brat, in tu di škofu je silila kri v lice.

IZ JUGOSLAVIJE
(Nadaljevanje s 1. strani.)

IZPRED SODIŠČA.

Poziv proletarcev!

Gabrijel Žetko in Peter Čermelj sta bila obtožena, da sta med vožnjo iz Zaloge v Ljubljano razdeljevala letake z napisom "Proletarci, proletarke, državljani!" Pozivamo vse delavce in kmete na samoobrambo proti Orjuni. Iztrebimo orjunske morilske zalego. Na plan! Oba sta priznala, da sta res razdelila nekaj letakov, ki jima jih je dal neki neznavec. Nista pa jih niti prečitala in nista poznala vsebine. Tudi označbe, katera tiskarna jih je tiskala, ni bilo na letakih. Sodišče je temu zagovoru verjelo in sta bila oba obtožena oproščena.

Fantovski pretep s smrtnim izidom.

Posestnik Franc Šerjak je naprosil fante iz sosesčine, da so mu pomagali postaviti kozolec. Ko so bili z delom gotovi, jim je dal žganja in fantje so se za "likof" precej dobro pokrepčali. Med njimi sta bila tudi brata Ivan in Jože Kraljič iz Iške Loke. Med njima in tovarišema Alojzijem Smoletom je pa prišlo kasneje na cesti do prepira in pretepa. Smole je baje napodil fante z besedami: "Spat smrkvci!" Kmalu nato se je privlekel Smole v Šerjakovo hišo ves krvav. Imel je težko, globoko zevajočo rano na vratu in rano na roki. Vratna rana je bila smrtna. Prerezani je imel fant obe žili in sicer odvodnico in dovodnico. Ko so ga vprašali kdo ga je oklal, je še rekel: "Bezgar me je," nakar se je onesvestil in se ni več zavedel. Obtožena Kraljiča sta tajila in ko so našli pri enem okrvavljen nož, se je izgovarjal, da mu je tekla kri iz nosa in je prijel za nož z okrvavljeno roko. Sodišče pa temu zagovoru ni moglo vrjeti, posebno ker so vse pričče potrdile, da so videli Smoleta v pretepu z njima in ker jih je pokojni sam obtožil pred smrtjo, nati ni določno povedal, kateri ga je zaklal, marveč se je samo izrazil: "Bezgar me je." — Obsojena sta bila radi težke telesne poškodbe in sicer Janez na 14, Jože pa na 10 mesecev težke ječe in bosta morala plačati

vse stroške in pa precejšno odškodnino očetu umorjenega fanta.

Princ Pavel dobil sina.

Poročajo, da je princezinja Olga, soproga princa Pavla, na svojem posestvu v bližini Richmonda, ki ga je dal angleški kralj pred tremi meseci princu na razpolago kot gostu, povila dete moškega spola. Mati in sin sta popolnoma zdrava.

Smrtna poškodba.

Fran Kicah, rodem iz Mihovljana na Hrvaškem, je bil kot delavec zaposlen na parni žagi Jugoslovanske šumske industrije v Rogu na Dolenskem. Vozil je deske iz žage v skladišče. Voz se je prevrnil in deske so padle na Kicala, ki je zadobil tako težke notranje poškodbe, da je še istega dne umrl.

V vrelo vodo

je padel dveletni Martin Frankovič, sin steklarja v Straži pri Hudemu na Sotli. Prepeljali so ga v celjsko bolnico, kjer je podlegel težkim opeklinam.

Bogastvo je za lakomnega največja nesreča, ker on nikdar rdovolj nima.

J. KOSMACH

1804 W. 22nd St. Chicago, Ill.

Rojakem se priporočam pri nakupu raznih

BARV VARNISJEV, ŽELEZ, IA, KLJUČAVNIC IN STEKLA

Najboljše cene, najnižje cene. Prevzemam barvanje hiš zunaj in znotraj, pokladam stene

Fine prekajene in "sugar cured" šunke in slanina lastnega izdelka, najprijetnejše ga duha in okusa. Poskusite jih še danes.

THE J. C. ADLER CO.

Telefon 101

Bluff and Jefferson Sts.

DRUŠTVO SV. DRUŽINE (Holy Family Society)

št. 1. D. D. D. Joliet, Illinois. Ustanovljeno 2. nov. 1914.

Geslo: "Vse za vero, dom in narod, vsi za enega, eden za vse."

Odbor za leto 1924:

Predsednik George Stonich
Podpredsed. John Kramaric
Tajnik Paul J. Laurich.
Zapisnikar Frank Videc
Blagajnik Jos. Gršič
Reditelj Martin Bluth

Nadzorniki:

Anton Šraj ml., Anton Barbich, Frank Vranickar.

Društvo šteje 494 članov in članic ter 182 otrok. Za 50c. na mesec se plača v slučaju bolezni \$1.00 bolniške podpore na vsak delavni dan. Od ustanovitve do sedaj se je izplačalo \$12,149.50 bolniške podpore.

Dne 1. marca 1924. se je nahajalo v blagajni \$4788.87. Rojaki pristopite v naše veliko društvo, kjer se lahko zavarujete za posmrtnino in bolniško podporo.

Društvo plača \$1.00 nagrade za vsakega novega člana, kakor tudi Družba sv. Družine plača \$1.00 nagrade; torej \$2.00 za vsakega novega kandidata, ki ga pridobite v društvo.

Naš Mladinski oddelek vam nudi lepo priliko, da zavarujete svoje otroke. Ta oddelek raste od dne do dne in bode v kratkem eden izmed najmočnejših.

Za vsa nadaljna pojasnila obrnite se na odbor:

Predsednik: Geo. Stonich, 815 N. Chicago St.; tajnik: Paul J. Laurich, 512 N. Broadway; blagajnik: Joseph Gersich, 401 Hutchinson St. Vsi v Jolietu, Ill.

Slovenskim gospodinjam

je znano, da se dobi najboljšo svežo meso, suho prekajeno meso, perutnino ali druge vrste meso, kakor tudi prave KRANJSKE DOMA NAREJENE KRVAVE IN MESENE KLOBASE edino pri domačem mesarju:

Math Kremesec

SLOVENSKI MESAR

1912 W. 22nd STR.

CHICAGO, ILL.

Phone: Canal 6319.

FIRST NATIONAL BANK

Established 1857

Beste Vi poslali kaj denarja v stari kraj to jesen?

Ako boste, potem se bo Vam dobro izplačalo, da pridete v to banko.

ŽE SEDEM-IN-ŠESTDESET LET smo mi v bančnem businessu in veliko tega časa smo posvetili specialiteti pošiljanja denarja v stari kraj.

Radi naših svetovnih zvez za pošiljanje denarja ste lahko vedno ugotovljeni, da boste pri nas dobili

NAJNIŽJE CENE TUJEZEMSKEGA DENARJA. Pridite!

Premoženje te banke znaša \$13,000,000.00

THE OLDEST and LARGEST BANK in JOLIET

Konečno znižanje!

IZBORNE OBLEKE

Z ENIMI ALI DVOJNIMI HLAČAMI

na katerih je sedaj znižana cena za celih

25 do 33%

V naši zalogi najdete na stotine oblek na izbero v vseh stylih, barvah fabricirane iz najboljšega blaga za može in fante.

MOŠKE HLAČE

V naših zalogah najdete dalje na tisoče dobrih močnih trpežnih hlač v velikosti do 52 palcev. Sedaj jih dobite po posebnih izvanrednih cenah od:

\$2.00; \$3.00; \$4.00; \$5.00 in več

V torek, četrtek in soboto imamo odprto zvečer. Ob nedeljah imamo odprto našo trgovino, dopoldne.

JELINEK & MAYER, LASTNIKA

1800-1808 Blue Island Ave., Cor. 36th Street.

JOS. MURN

SLOVENSKI ČREVLJAR

1011 N. Chicago St.

JOLIET, ILL.

Well Installed

THE MONCRIEF FURNACE

Postavimo jih v bližini 50 milj od Joliet.

Imamo zalogo železnine vseh vrst.

Joliet Slovenian Sheet Metal Shop

Jos. M. Klemenčič, lastnik

1214 N. Broadway

TELEPHONE 1255-M.

Gutter, Cornish, Slating, Ceiling Work.